

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

ŠKOLNÍ DRUŽINA

Motto: „Moudrý je ten, kdo se dovede učit od druhých. “

(S. E. Thompson)

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINY

Obsah:

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy a školní družiny	5
3. Cíle vzdělávání	11
3.1 Délka a časový plán vzdělávání	17
3.2 Formy vzdělávání	17
3.3 Obsah vzdělávání	17
3.4 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami, mimořádně nadanými	23
3.5 Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání	23
3.6 Evaluace	23
4. Integrované bloky	24
4.1 Přicházím mezi vás	24
4.2 Co namaloval podzim	29
4.3 V zdravém těle zdravý duch	34
4.4 Ten vánoční čas	40
4.5 Pohádkování	45
4.6 Užijme si celou zimu	50
4.7 Jarní probuzení	54
4.8 Domove, domove	59
4.9 Cvičím, cvičíš, cvičíme	65
4.10 Třešně, jahody a prázdniny	70
5. Zveřejnění školního vzdělávacího programu školní družiny	75
6. Závěrečná ustanovení	76
Příloha č.1 Časový plán zájmového vzdělávání	77
Příloha č.2 Řád školní družiny	80

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název programu: *ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ
VZDĚLÁVÁNÍ - ŠKOLNÍ DRUŽINA*

RADOSTNÁ ŠKOLIČKA

Č.J: *ZAaMSVRE/ 147 /2013*

Škola: Základní škola a mateřská škola Vřesovice
příspěvková organizace
Vřesovice 107
Vřesovice 798 09

Ředitelka: Mgr. Martina Zbořilová
Telefon: 582 330 043
e-mail: zsamsvresovice@gmail.com
WEB: www.zsamsvresovice.cz
IČ: 75021111
IZO: 181 043 076

Koordinátoři tvorby ŠVP: Mgr. Martina Zbořilová

PaedDr. Silvie Nakládalová

Zřizovatel školy: Obec Vřesovice
Adresa: Vřesovice 41, 798 09, Vřesovice
Telefon: 582 368 123
IČO: 00288951
e-mail: vresovice.pv@volny.cz
WEB: www.vresovice.cz

Podpis:

Razítko:

Platnost od:

1. 9. 2013

Základní škola a mateřská škola Vřesovice, příspěvková organizace

Účinnost od: 1. 9. 2013

Projednáno na pedagogické radě: 29. 8. 2013

Projednáno Školskou radou : 22. 7. 2013

Vydala : Mgr. Martina Zbořilová, ředitelka školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A JEJÍ PRIORITY

UMÍSTĚNÍ ŠKOLY

Školní družina je součástí ZŠ, která je umístěna do bývalé farní budovy pod kopcem s kostelem. Patří k ní i dvůr. Na ZŠ ve Vřesovicích se vzdělávají děti z obcí Vřesovice, Výšovice, Dobromilice, Vranovice – Kelčice, Dětkovice a z Prostějova.

ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Naše škola je venkovská škola rodinného typu. Škola má 4 kmenové třídy, PC učebnu, místnost pro školní družinu, ředitelnu, sborovnu, kuchyň a školní jídelnu. Ke škole patří malý dvorek, který bude upravený ke sportovnímu vyžití dětí. ZŠ Vřesovice je málotřídní škola s žáky 1. – 5. ročníku, rozdělených do 3 nebo 4 tříd, podle počtu žáků. Na škole vyučuje ředitelka školy, 4 učitelky a 2 vychovatelky. ZŠ je spojena s MŠ a tvoří jeden právní subjekt.

PROFILACE ŠKOLY

Ducha naší školy budeme tvořit rozvojem **environmentálního** myšlení dětí, a to nejen prostřednictvím výuky, ale také v rámci školní družiny a mimoškolních zájmových činností.

Zaměřujeme se také na rozvoj **manuální zručnosti žáků** spojenou s prezentací jejich výrobků a na veřejných výstavách a také dbáme o výzdobu budovy školy.

Děti se budou seznamovat s netradičními technikami ve VV i PČ, v zájmových kroužcích a spolu s rodiči i ve výtvarných dílničkách.

Zhotovené výrobky budou sloužit nejen k prezentaci jejich zručnosti, ale i k prodeji na jarmarku, na výstavách a k výzdobě školy. K atraktivním technikám bude bezpochyby patřit práce s textilem, sklem, korálky, spotřeba a recyklace umělých hmot, keramika, práce s kukuřičným šustím a nejrůznější náměty u kresby a malby.

Prioritou školy je také počítačová gramotnost žáků.

Usilujeme o to, aby žáci dokázali samostatně **pracovat na PC** a využívat ho v praxi.

Chceme organizovat pro žáky a rodiče řadu **kulturních programů** (besídky, výtvarné kroužky, jarmarky, filmová a divadelní představení, dopravní hřiště, setkání s osobnostmi obce, Dny Země atd.). Chceme vytvořit rovnocenný vztah mezi učitelem a žákem, dále také usilujeme o prohlubování velmi dobrých vztahů mezi pedagogy navzájem a mezi všemi zaměstnanci školy. Vzhledem k malému kolektivu předpokládáme výbornou úroveň. Děti povedeme k otevřenému a slušnému jednání, k odpovědnosti, ke vzájemné toleranci, k pomoci ostatním a k pozitivnímu vztahu k opravdovým hodnotám. Ke zjišťování klimatu slouží různé evaluační a autoevaluační metody a nástroje školy (Mapa vztahů apod.). I nadále budeme propagovat principy „**zdravé školy**“ (tělovýchovné chvíle, pitný režim, relaxační prvky ve třídě na koberci, zapojení do projektu „Ovoce do škol“). Jako každým rokem budou žáci absolvovat projekt DM drogerie „**Zdravé zoubky**“, „**Tonda obal na cestách**“, „**Plastožrout**“ i ekologické programy z Irisu či jiných ekologických center do hodin přírodovědy a vlastivědy jsou vkládány hodiny výchovy ke zdraví. Pro zpestření výuky budeme ještě více do vyučovacího procesu zařazovat hry zaměřené na spolupráci a vzájemnou pomoc mezi žáky, kvízy, aby učivo bylo více pojato zábavnou formou. Ústřední postavou školy musí být kvalitní učitel. Jeho kladný vztah k práci a svěřencům by měl vytvářet tvář školy a jeho práce by měla mít tvůrčí charakter. Věnujeme také velkou pozornost žákům s výukovými problémy. Žákům je zajištěn v dostatečné míře individuální přístup učitelek. Při přetrvávání problémů, popřípadě po delší nemoci, docházejí žáci na doučování.

DOPRAVNÍ DOSTUPNOST

Do ZŠ Vřesovice chodí nejen děti místní, ale dojíždějí i děti z Výšovic, Vranovic – Kelčic, Dobromilic, Dětkovic i z Prostějova. Doprava dětí do školy se uskutečňuje linkovými autobusy. Začátek výuky je stanoven tak, aby všechny děti byly včas ve škole před zahájením výuky a měly

dostatečný čas na přípravu na vyučování. Pobyt žáků v odpoledních hodinách ve školní družině je přizpůsoben odjezdu dětí domů.

VYBAVENÍ ŠKOLY

Budova je po rekonstrukci v dobrém technickém stavu díky Obecnímu úřadu Vřesovice, jehož snahou a zájmem je, aby budova školy byla neustále v pořádku. Prostorové podmínky jsou pro výuku výborné. Prostory jsou světlé, čisté a estetické. Na jejich výzdobě se podílejí pedagogové spolu s žáky a rodiči. V současné době máme tři třídy jako kmenové učebny s relaxačními koutky, výškově stavitelnými lavicemi a interaktivní tabulí, jejíž nedílnou součástí je i bílá magnetická tabule, která zajišťuje neprašnost prostředí. Třetí třída slouží jako družina. Je vybavena výškově stavitelnými lavicemi a židlemi, bílou tabulí a relaxačním koutkem – hracím koutkem pro odpolední činnost. V relaxační části děti využijí koberec s „relaxačními polštářky“. V pracovní části se nachází stoly se židlemi pro tvořivou práci žáků v ŠD. Místnost je vybavena knihovnou, hračkami, stavebnicemi, stolními hrami.

Hřiště, zámeckou zahradu, prostory před školou nebo Sokolovnu žáci školy užívají nejen k hodinám TV ve vyučování, ale také ke každodennímu pobytu školní družiny. V budově školy je i keramická dílna a je také hojně využívána. Pro výstavky prací našich žáků slouží prostory školy nebo nově otevřené muzeum ve Vřesovicích. Pro veřejná vystoupení využíváme prostory obecního úřadu a Sokolovny.

PROVOZ ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (ŠD) je základním prvkem zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti. Učí děti ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před nebo po skončení vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, ZUŠ, apod.)

ŠD se zapojuje do nejrůznějších kulturních a sportovních aktivit pořádaných školou nebo organizovaných v rámci obce.

Školní družina je otevřena ráno od 7:00 do 7:45 a od 11:45 do 16:00 hodin.

SKLADBA ŽÁKŮ

Školu navštěvují žáci 1. až 5. ročníku.

Škola je málotřídní - je jednotřídní až trojtřídní, podle počtu žáků.

Kapacita základní školy je 61 žáků.

Kapacita školní družiny je 55 žáků.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Ke svým aktivitám školní družina využívá vlastní místnost, dále hernu, počítačovou učebnu, školní dvůr. Žáci mají k dispozici obecní knihovnu, police s hračkami, stůl s židlemi. K dispozici je také kabinet na materiál do výtvarné a rukodělné činnosti. Část podlahy je pokryta kobercem pro činnosti a hry na zemi, část dlažbou nebo linoleem. K výzdobě prostor družiny slouží výtvarné práce dětí, které jsou průběžně obměňovány. Další péče o materiální vybavení sleduje doplňování a zlepšování materiálních podmínek.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Školní družina má jedno oddělení. Zde pracuje jedna vychovatelka, která projevuje vřelý vztah k žákům, vytváří příznivé sociální klima. Umí efektivně pracovat s dětmi, motivuje, navozuje a řídí širokou škálu různých činností. Dokáže v žácích vzbuzovat zájem o aktivity, podporuje jejich sebevědomí a rozvíjí pozitivní stránky jejich osobnosti, učí je řešit vyvstálé problémy, začlenit se do kolektivu.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Dle provozního řádu je stanovena úplata za školní družinu 60,- Kč/měsíčně. Úplata je hrazena zákonnými zástupci ve dvou splátkách za školní rok, a to za 1. a 2. pololetí. Peníze jsou určeny na nákup výtvarných pomůcek a her do školní družiny.

PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Ustanovení o podmínkách bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vychází ze školního řádu, vnitřního řádu školy a jsou také konkretizovány v řádu školní družiny. Žáci jsou seznámeni s nebezpečím ohrožující jejich zdraví a bezpečnost. Jsou vedeni k zdravému životnímu stylu, což je vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Učí se zásady ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevem diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví zahrnují:

1. podmínky pro hygienické a bezpečné působení – vhodná struktura činnosti, skladba zaměstnání, vhodný stravovací a pitný režim, zdravé prostředí užívaných prostorů, bezpečné pomůcky, ochrana žáků před úrazem, dostupnost prostředků první pomoci
2. psychosociální podmínky – vytváření pohody prostředí, příznivé sociální klima – otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a

pomoc druhému, respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, věková přiměřenost, motivující hodnocení, dostatečná zpětná vazba, ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy, spoluúčast žáků na životě školní družiny včasná informovanost žáků i jejich rodičů o akcích a činnostech školní družiny.

Na začátku školního roku vychovatelka v oddělení děti seznámí s vnitřním řádem školní družiny a společně s dětmi si určí pravidla soužití ve školní družině.

V průběhu školního roku jsou děti při jednotlivých činnostech dále poučeny o bezpečném chování:

- při přesunech, jak na chodbách školy, tak mimo budovu školy
- při pobytu v tělocvičně a na hřišti
- při přecházení vozovky
- na zastávkách autobusu, při vystupování, nastupování a při jízdě autobusem
- při chůzi po silnici a po chodníku
- při jízdě na jízdním kole a kolečkových bruslích
- při setkání s neznámým člověkem nebo zvířetem
- v blízkosti otevřeného ohně
- při práci s ostrými předměty (nůžky, nože apod.)
- v průběhu jednotlivých školních prázdnin
- při pohybu na náledí
- při koupání
- při zimních sportech

Poučení dětí vychovatelka zapíše do přehledu výchovné práce s vyznačením data, kdy bylo provedeno.

Dále jsou děti poučeny o bezpečnosti před zahájením každé činnosti.

Prevence sociálně patologických jevů:

V naší školní družině se zaměřujeme především na nespecifickou primární prevenci. Naším cílem je prohlubovat dovednosti dětí, jak chránit své zdraví a rozvíjet sociální dovednosti a zdravé sociální vztahy.

Vycházíme z toho, že každá nová činnost, která dítě zaujme a pracuje na ní s nadšením, ho odvádí od stereotypu všedního dne a touhy zkoušet nepoznané. Společně s dětmi se snažíme formou kooperativních činností vytvářet zdravé vztahy mezi dětmi navzájem, posilovat sebevědomí dětí, jejich ochotu pomáhat druhým, všimnout si lidí kolem sebe, orientovat se v krizových situacích a snažit se je řešit. V rámci výchovy k volnému času nabízíme dětem množství aktivit na jejichž přípravě se podílejí a tím se učí najít si svou oblíbenou činnost, které se mohou ve svém volném čase věnovat.

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Cílové zaměření ŠD vychází z obecných cílů základního vzdělávání. V souladu s těmito zásadami se ve ŠD naplňují tyto cíle:

Rozvíjet sociální kompetence žáků – učit žáky spolupracovat ve skupině, respektovat názory a práci druhých, být tolerantní a ohleduplný ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem.

(Usilování o pravdomluvnost a morální kvality, posilování schopnost objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování, vytvářet schopnost svobodně a odpovědně řešit konkrétní životní situace na základě autoregulace, pěstování potřebných vědomostí, dovedností a postojů v sociálních vztazích vedoucí k odpovědnosti za své jednání.)

Formovat životní postoje – přispívat k utváření životních postojů a mravních hodnot.

(Vytváření společensky žádoucích hodnotových orientací, vytváření základů právního vědomí, úcta k ověřeným hodnotám, porozumění, tolerance a ochota pomoci, vytváření vlastního sebevědomí, posilování schopnosti nepodléhat cizím negativním vlivům.)

Vést žáky ke zdravému životnímu stylu – učit žáky chápat zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu, mít radost z pohybu a dodržovat zásady zdravé životosprávy.

(Stravovací návyky, skladba potravin, pitný režim, režim dne osobní hygiena, tělesná zdatnost, otužování, rozvíjení a posilování citové stránky, obohacování estetickými zážitky a pěstování pracovních návyků.)

Podněcovat žáky k otevřené a všestranné komunikaci – vést žáky k formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů, a také k umění naslouchat názorům druhých.

(Kultivace slovního i mimoslovního projevu, rozvíjení slovní zásoby, schopnost naslouchat, uplatnění osobnosti ve skupině a v různých sociálních prostředích.)

Pomáhat žákům najít své místo ve skupině ve společnosti – přijímat a dodržovat určená pravidla, rozlišovat, respektovat a umět střídat různé role ve skupině.

(Hledání a vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny její důvěryhodnost a stabilita, kladné hodnocení a sebevědomí, posilování pozitivního myšlení.)

Vést žáky k odstraňování nedostatků v psychické regulaci chování – vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání pozitivních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.

(Ovládání negativních citových reakcí, překonávání náročných životních situací, vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy, posilování autoregulačních systémů.)

Cíl 1 Umění se učit

Cíl 2 Vedení k samostatnosti a originalitě

Cíl 3 Umění se domluvit

Cíl 4 Vzájemné respektování, schopnost pomáhat druhým

Cíl 5 Najít si místo ve společnosti - skupině

Cíl 6 Utváření pozitivních mezilidských vztahů a vztahů k přírodě

Cíl 7 Umět vážit si sám sebe

Cíl 8 Můj kamarád je jiný a mně to vůbec nevadí

Cíl 9 Vím, jaký jsem, co umím, dokážu se uplatnit

Cíl 1 Umění se učit

Činnosti	1. Kompetence k učení	1. Osobnostní a sociální výchova
Vědomostní soutěže	samostatné využívání a třídění informací	rozvíjí poznávací schopnost
Kvízy a hádanky	propojují poznatky z širších celků	rozhodovací dovednosti
Naučné stezky	vedou k vytváření pozitivního vztahu k učení	využití pružnosti, nápadů a originality
Besedy	diskutování o problému	porovnávání vlastních a cizích postojů
Kolektivní hry	využívají metod a strategií	vzájemné poznávání se ve skupině
Výtvarná výchova	samostatné experimentování	cvičení kreativity a originality

Cíl 2 Vedení k samostatnosti a originalitě

Činnosti:	Kompetence:	Průřezová témata:
	1. Kompetence komunikativní	1. Osobnostní a sociální výchova
	2. Kompetence k řešení problémů	2. Mediální výchova
Skládání z papíru	vyjádření své myšlenky	cvičení kreativity
Hra se stavebnicí	tvořivé rozvíjení	schopnost uvádění nápadu do reality
Výzdoba třídy	umí objevovat různé varianty řešení	umožňuje práci v týmu
Kreslení	vyjádření vnitřních pocitů	využívání dovedností pro pozitivní myšlení
Diskuse o chování	kritické myšlení a zhodnocení svých činů	vzájemné poznávání se
Odpočinek	naslouchání druhým lidem	dobrá organizace času

Cíl 3 Umění se domluvit

Činnosti:	Kompetence:	Průřezová témata:
	1. Kompetence komunikativní	1. Osobnostní a sociální výchova
	2. Kompetence k řešení problémů	
Komunikativní kruh	vyjadřování a formulace myšlenek	rozvíjí komunikativní dovednost
Pravidla hry	naslouchání druhým lidem	rozvíjí disciplinovanost
Práce na počítači	využívání informačních a komunikačních prostředků	umožňuje přístup k informacím

Základní škola a mateřská škola Vřesovice, příspěvková organizace

Dramatizace	aktivně se zapojují do společenského dění	napomáhá k vytvoření mezilidských vztahů
Návštěva kulturních zařízení	přispívá k zapojení do společenského dění	pochopení umění jako prostředku komunikace
Společenské hry	schopnost obhájit svůj postoj	vede k porozumění druhého

Cíl 4 Vzájemné respektování, schopnost pomáhat druhým

Činnosti:	Kompetence:	Průřezová témata:
	1. Kompetence sociální a personální	1. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
	2. Kompetence občanské	
Pravidla hry	spolupráce ve skupině	prohlubuje porozumění jiných sociálních skupin
Poznávání mapy	rozvíjí dovednost orientace	upevňuje znalosti o Evropě
Zvyky a tradice	respektování našich tradic	prohlubuje vědomosti o národech
Stolování	respektování jiného historického dědictví	vede k zájmu o jinou kulturu
Hry se slovy	ocenění zkušenosti jiných, čerpání poučení	prohlubují znalosti jazyka
Společenské hry	podpora sebedůvěry	rozvíjí schopnosti racionálně uvažovat a projevovat se

Cíl 5 Najít si místo ve společnosti - skupině

Činnosti:	Kompetence:	Průřezová témata:
	1. Kompetence sociální a personální	1. Výchova demokratického občana
	2. Kompetence občanské	
Dopravní výchova	respektování základů ohleduplnosti a úcty	podporuje pochopení pravidel a zákonů
Povídání o BOZP	umění ocenit zkušenost druhých lidí	přispívá k odpovědnosti
Besedy	čerpání poučení	rozvíjí uvažování v širších souvislostech
TV chvilky	chápání pocitů jiných lidí	uvědomění si sebe sama ve společnosti
Sportovní hry	zapojování do sportovních aktivit	motivují k ohleduplnosti
Výtvarná činnost - společné dílo	umění diskutovat v kolektivu, třídě	rozvíjí schopnost kompromisu a kritického myšlení

Cíl 6 Utváření pozitivních mezilidských vztahů a vztahů k přírodě

Činnosti:	Kompetence:	Průřezová témata:
	1. Kompetence občanské	1. Environmentální výchova
	2. Kompetence pracovní	2. Multikulturní výchova
Výtvarná činnost z přírodních materiálů	používání přírodních materiálů	vytváří citlivý přístup k přírodě
Hvězdárna, planetárium Brno	chápání základních principů	poskytuje znalosti o naší planetě
Ekologie - sběr a třídění odpadů	chápání základních ekologických souvislostí	podněcuje ohleduplnost k přírodě a prostředí
Vycházky do přírody	respektování životního prostředí	podporují vnímání k přírodnímu a kulturnímu dědictví
Ruční práce - dárky k příležitostem	respektování společenských hodnot	ovlivňují hodnotový systém mladého člověka
Karneval	rozvíjí pozitivní prostor ke kultuře a tvořivosti	využívá interkulturních kontaktů

Cíl 7 Umět vážit si sám sebe

Činnosti:	Kompetence:	Průřezová témata:
	1. Kompetence sociální a personální	1. Osobnostní a sociální výchova
	2. Kompetence občanské	
Stolování	vytváření příjemné atmosféry ve skupině	vede k uvědomění si škodlivých způsobů chování
Osobní hygiena, správná výživa	chápání základních norem	vytváří návyky ke zdravému životu
Pobyt na čerstvém vzduchu	aktivnímu přístupu k ochraně zdraví	vede k pozitivnímu naladění mysli
Odpočinek po obědě	podporuje samostatný rozvoj osobnosti	předchází stresovým situacím
Plavání	respektování pravidel v mezních situacích	stanovuje cíle a reguluje vlastní jednání
Počítače	čerpání informací a poučení od jiných lidí	rozvíjí poznávací schopnosti

Cíl 8 Můj kamarád je jiný a mně to vůbec nevadí

Činnosti:	Kompetence:	Průřezová témata:
	1. Kompetence k řešení problémů	1. Multikulturní výchova
	2. Kompetence občanské	
Divadlo	chrání kulturní a historické dědictví	přispívá k poznání naší kultury
Zpívání písniček	váží si tradic, kulturního a historického dědictví	rozvíjí schopnost při veřejném vystupování
Společenské hry	zvyšuje s zodpovědnost za svá rozhodnutí	využívají vlastních schopností v týmové práci
Komunikativní kruh	přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách	podává základní informace o různých etnických a kulturních skupinách
Soutěže	učí logické a jiné postupy	uplatňují principy slušného chování
Povídání o svátcích a zvycích	vytváří vztah k tradicím	přispívá k toleranci a k respektu jiných lidí

Cíl 9 Vím, jaký jsem, co umím, dokážu se uplatnit

Činnosti:	Kompetence:	Průřezová témata:
	1. Kompetence k učení	1. Mediální výchova
	2. Kompetence pracovní	
Seznamování s počítačem	vyhledání a třídění informací	rozvíjí schopnost komunikace za pomoci informační techniky
Námětové hry na povolání apod.	chápaní společenského významu	vliv médií na společnost
Četba knih a časopisů	propojování věcí do souvislostí	využívání médií jako prostředku k porozumění okolního světa
Kino a divadlo	samostatné pozorování a posuzování	možnost kvalitní zábavy
Pracovní činnosti	učí se používat nástroje a vybavení	práce v týmu
Návštěva výstav	poznávání smyslu a cílů učení	jiný způsob mediálního vlivu

3.1 DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací program byl vytvořen v souladu se Školním vzdělávacím programem základního vzdělávání Základní školy Vřesovice a je sestaven na dobu 5 let. Tato doba umožňuje kreativně reagovat na možné měnící se podmínky, propojování či přesouvání témat během dlouhodobé docházky žáků do družiny a zahrnuje také provedení evaluace činností a dosažených výsledků.

3.2 FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání ve školní družině probíhá formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti podle programu školní družiny. Během roku se zařazují i příležitostné formy např. výlety, besídky, vystoupení, slavnosti, apod. Školní družina nabízí i spontánní aktivity dětí, které jsou zahrnuty do denního režimu družiny. Vychovatelka využívá přiměřených a vhodných metod práce dle charakteru a cílů činnosti.

3.3 OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Obsahem zájmového vzdělávání ve školní družině je naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti zejména výtvarnou. Vychází z rámcového programu pro základní vzdělávání a byl sestaven v souladu se Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání „Radostná školička“ ZŠ Vřesovice. Námetky výchovné vzdělávací činnosti jsou uspořádány v týdenních tematických plánech, které vychází z měsíčních integrovaných bloků (viz ŠVP ŠD).

Ve výchovných činnostech školní družiny se realizují některé tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

V souladu se vzdělávacím obsahem a všemi dalšími aktivitami ve školní družině probíhá utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák je veden k sebehodnocení
- je motivován k aktivnímu zapojení se do činnosti
- směřuje k získávání informací z různých zdrojů
- vědomě eliminuje rušivé podněty a vytváří si optimální podmínky k učení
- vytváří si plán pro dosažení cílů
- vytváří si jednoduchá kritéria pro vyhodnocení toho, co se naučil

Kompetence k řešení problémů

- žák hledá různé varianty řešení problémů a vybírá mezi nimi
- přijímá odpovědnost za výsledek řešení problému
- nenechá se odstrašit neúspěchem, vytrvale směřuje k řešení

Kompetence komunikativní

- žák se zapojuje do diskuse
- zná obvyklá česká slovní spojení, rozšiřuje svou slovní zásobu
- respektuje názory druhých
- rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace

Kompetence sociální, personální

- žák pracuje ve skupině, vytváří společné práce
- učí se spolupracovat, respektovat nápady druhých
- při práci ve skupině se podělí o pomůcky a materiál
- pokouší se spravedlivě hodnotit nejen svou práci, ale i práci druhých žáků

Kompetence občanské

- žák zná společenské normy chování
- dbá na osobní zdraví, bezpečí své osoby i druhých
- aktivně se zapojuje do veřejně prospěšných aktivit
- vnímá krásy přírody a cíleně o ně pečuje

Kompetence pracovní

- žák správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami
- udržuje pořádek na svém pracovním místě
- dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny

K dosažení stanovených cílů chceme využívat zejména těchto výchovně vzdělávacích strategií:

- skupinová práce
- individuální práce
- komunitní kruh
- výklad
- dramatizace
- projekty
- práce s knihami, časopisy
- vyprávění
- rozhovor
- pozorování
- hra
- práce s encyklopediemi, mapami
- soutěže
- výstavy
- besedy
- kvízy, křížovky, doplňovačky, skryvačky, rébusy
- vycházky
- pohybové aktivity
- odpočinek, relaxační techniky
- praktické dovednosti
- řešení problémových úloh

Při volbě témat činností v naší školní družině vycházíme mimo jiné také z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, konkrétně z vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**, který je vytvořen pro 1. stupeň základní školy. Rozvíjí poznatky, zkušenosti a dovednosti získané v rodině a v předškolním vzdělávání. Je rozdělen do pěti okruhů, ze kterých i my při své práci vycházíme.

- 1) **Místo, kde žijeme** – Společně s dětmi se seznamujeme s jejich nejbližším okolím (rodina, obec, škola, společnost). Seznamujeme se se školním prostředím a s okolím školy, snažíme se dozvědět něco o jednotlivých obcích, ve kterých děti žijí. Věnujeme se dopravní výchově. Pomáháme u dětí vytvářet vztah ke svému bydlišti, k naší zemi.
- 2) **Lidé kolem nás** – Učíme se základům vhodného chování, upozorňujeme na význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi. Seznamujeme děti s významem pravidel nejen při hře, ale také v celém životě, věnujeme se základním právům a povinnostem každého člověka. Učíme děti všimnout si svého okolí a rozpoznávat problémové situace.
- 3) **Lidé a čas** – Společně s dětmi se seznamujeme s významem času, vývojem života a společnosti. Učíme se orientaci v dějích a čase. Hledáme některé historické souvislosti.
- 4) **Rozmanitost přírody** – Poznáváme Zemi jako planetu sluneční soustavy. Sledujeme rozmanitost živé i neživé přírody a vliv lidské činnosti na přírodu. Věnujeme se významu ochrany přírody a životního prostředí.
- 5) **Člověk a jeho zdraví** – Rozvíjíme hygienické návyky a věnujeme se otázkám zdravého životního stylu. Vedeme děti k odpovědnosti za své zdraví a zdraví ostatních.

Do okruhu témat činností ve školní družině jsou zařazena také průřezová témata a to především týkající se osobnostní a sociální výchovy, environmentální výchovy, multikulturní a mediální výchovy. Dalším důležitým průřezovým tématem, které není vymezeno Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, ale je do činností školní družiny zařazeno je výchova k trávení volného času.

Aktivitty žáků ve školní družině lze rozdělit na činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové, příprava na vyučování a jiné činnosti.

Činnosti odpočinkové

Jsou významnou součástí výchovně vzdělávací činnosti. Pomáhají odstraňovat únavu žáků z vyučování. Lze je charakterizovat jako klidné pohybové i duševní nenáročné činnosti. Do režimu se zařazují ráno po příchodu žáků do školní družiny a odpoledne po obědě.

- klidné hry – tvořivé, námětové, konstruktivní, stolní
- prohlížení obrázků, četba časopisů
- poslech nahrávek, sledování filmů
- vyprávění vychovatelky, rozhovory o problémech žáků, vyprávění vlastních zážitků
- individuální rozhovory dle potřeby žáků

Činnosti rekreační

Rekreační činnosti mají charakter pohybových aktivit. Mohou mít podobu činnosti výchovného, sportovního či manuálně pracovního charakteru. Zařazení rekreačních činností do režimu školní družiny závisí na organizaci vyučování. Jsou obvykle zařazeny po činnostech odpočinkových.

- pohybové hry v místnosti, TV chvílky, chvíle s hudbou, tematické hry
- pohybové hry na hřišti, ve volné přírodě
- sezónní sporty, pouštění draků, hry s míčem, hry na sněhu
- vycházky do přírody spojené se sportovní, přírodovědnou, společenskou činností

Zájmové vzdělávání

- Literární činnost – čtení oblíbených knih, seznámení s oblíbenými autory.
- Výtvarná činnost – vede žáky k poznání, chápání, vnímání a prožívání krásy v běžném životě. Tříbí vkus žáků, rozvíjí dovednosti výtvarné.
 - výtvarné osvojení skutečnosti, zobrazování zážitků ze života dětí a dospělých, náměty ze společenského života, výtvarné osvojování přírody a věcí
 - práce s výtvarnými prostředky spojené s experimentováním, práce s barvou, modelování, plastické vyjádření, techniky tisku, kombinované techniky, koláže
- Rukodělná činnost – rozšiřuje pracovní technické vědomosti a dovednosti přiměřené věku. Rozvíjí motoriku, představivost, tvořivost, upevňuje vztah žáků k práci, učí je vnímat význam práce.
 - práce s papírem, kartonem – skládání, vytrhávání, lepení
 - práce s drobným materiálem (drátem, korálky)
 - práce s přírodninami – navlékání, stříhání, lepení, dotváření barvou
 - práce s textilem, koláže, batikování, savování
 - práce s modelovací hmotou – válení, hnětení, stlačování, vykrajování
 - práce se sklem (asambláže, malba na sklo, dekorace sklenic)
 - montážní a demontážní práce
 - ošetřování pokojových rostlin
- Přírodovědná a vlastivědná činnost

Základní škola a mateřská škola Vřesovice, příspěvková organizace

- pozorování živé přírody – sledování péče o domácí zvířata, pozorování změn u rostlin, výstavky přírodnin, herbáře
- pozorování neživé přírody, počasí...
- ochrana životního prostředí – zásady správného chování a pobytu v přírodě, třídění odpadu
- poznávání měst na mapě – vyprávění zajímavosti o jednotlivých městech i podle vlastních zkušeností žáků
- práce s globusem
- hledání zajímavých míst světa na internetu, v encyklopedii, vyprávění o nich.
- Pohybová činnost – poskytuje žákům co nejvíce pohybových podnětů, podporuje a rozvíjí jejich přirozený zájem o pohyb, rozvíjí obratnost, rychlost a vytrvalost, smysl pro fair play, snahu o překonání sebe sama.
 - koordináční cvičení
 - sportovní hry
 - drobné pohybové hry

Příprava na vyučování

- vypracování písemných i ústních úkolů
- upevňování vědomostí a dovedností zábavnou formou – didaktické hry
- pěstování zájmů o sebevzdělávání – práce s internetem

Jiné činnost

- činnosti sebeobslužné
- aktivity konané ve prospěch jednotlivce, skupiny, práce ve prospěch větší skupiny, úprava prostředí, okolí, drobné opravy pomůcek a hraček, pomoc slabším a mladším spolužákům, výstavy, sounáležitost se školou, obcí – seznamování se se zajímavými osobnostmi obce, regionu formou besed a setkání.

3.4 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI, MIMOŘÁDNĚ NADANÝMI

V naší škole nejsou zařazeni žáci se zdravotním postižením, škola zatím nemá prostorové ani personální podmínky k zabezpečení výuky těchto žáků. V případě přítomnosti zdravotně znevýhodněných žáků jsou tyto děti začleňovány do běžné výuky s maximálním uplatněním individuálního a diferencovaného přístupu pedagogů. Vychovatelka spolupracuje s třídní učitelkou, konzultuje výchovně vzdělávací metody, využití vhodných didaktických pomůcek. Důležitá je také spolupráce s rodiči. Škola není vybavena bezbariérovým přístupem pro žáky se zdravotním postižením.

Dle aktuálních podmínek a možností školy lze při výchovných možnostech ve školní družině rozvíjet talent mimořádně nadaných žáků, a to individuálním přístupem, zadáváním rozšiřujících a doplňujících úkolů v oblasti výtvarné, literární, pohybové, rukodělné či přírodovědné/ vlastivědné.

3.5 PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ, PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitelka školy na základě řádně vyplněné přihlášky – zápisní listek. Přijetím dítěte se na něj vztahují veškerá práva a povinnosti žáka školní družiny (viz Vnitřní řád školní družiny). Při zahájení docházky do školní družiny předávají rodiče vychovatele přesný rozpis příchodu a odchodu dítěte ze školní družiny. Průběh zájmového vzdělávání navazuje na časový plán vzdělávání. Docházka žáků do školní družiny je sjednána na celý školní rok, ale může být ukončena písemnou žádostí zákonných zástupců. Žákům není vydán doklad o ukončení vzdělávání.

3.6 EVALUACE

Vyhodnocujeme a analyzujeme realizované činnosti ve výchovně vzdělávacím programu, hodnotíme, jak jsou naplňovány výchovně vzdělávací cíle. Sledujeme, co bylo pro žáky přínosem, co nezdarem. Na základě získaných výsledků obměňujeme, upravujeme a hledáme nové prostředky činnosti.

4. INTEGROVANÉ BLOKY

4.1 PŘICHÁZÍM MEZI VÁS

Obsah:

Seznámení dítěte s novým prostředím, adaptační období, poznávání dějů ve společnostech, kde dítě žije, seznamování sám se sebou, svým tělem, svými pocity, komu jsem se narodil(a), domluva s ostatními, moji kamarádi, moje rodina, seznamování s různými profesemi, pěstování tolerance vůči jakékoli odlišnosti.

Záměr: (rámcové cíle)

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
2. Osvojování hodnot
3. Získávání osobnostních postojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- vyhledává, třídí informace, na základě pochopení a propojení získaných informací je využívá v tvůrčích činnostech
- samostatně pozoruje, experimentuje

Kompetence k řešení problémů:

- vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole, rozpozná a pochopí problém

- samostatně řeší problémy

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle, kultivovaně v ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů a spolupráci

Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje ve skupině, podílí se spolu s vychovatelkou na vytváření pravidel práce v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, respektuje různá hlediska, přispívá k diskusi ve skupině i celé třídě, vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské:

- je si vědom svých práv a povinností ve škole, respektuje přesvědčení druhých lidí, rozhoduje se zodpovědně podle dané situace

Dílčí cíle v dané oblasti:

(biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální)

1. rozvoj pohybových dovedností, ovládání pohybového aparátu
2. osvojení si věku přiměřených dovedností

3. osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře osobní pohody
4. naslouchat mluvenému slovu
5. rozvoj komunikativních dovedností
6. posilování přirozených poznávacích citů – radost z objevování
7. poznávání sebe sama
8. získávání relativní citové samostatnosti
9. seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému
10. vytváření prosociálních postojů – přizpůsobivost
11. schopnost žít ve společenství ostatních lidí – přináležet ke třídě
12. seznamovat se s místem prostředím, kde dítě žije
13. rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Očekávané výstupy:

1. pohybovat se ve skupině dětí
2. zvládnout sebeobsluhu
3. zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
4. rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
5. zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami
6. domluvit se slovy i gesty
7. formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
8. poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
9. postupovat a učit se podle instrukcí

10. přemýšlet, vést jednoduché úvahy
11. uvědomovat si svou samostatnost
12. vyjádřit souhlas či nesouhlas
13. komunikovat s dětmi i dospělými
14. zdravít známé děti a dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, uposlechnout pokyn
15. pochopit, že každý má ve třídě svou roli
16. začlenit se do třídy mezi vrstevníky
17. adaptovat se na život ve školní družině
18. zacházet šetrně s vlastními i cizími hračkami a hrami
19. orientovat se bezpečně ve známém prostředí – doma, v ZŠ
20. zvládat opakující se požadavky
21. osvojit si poznatky o okolí, orientovat se na školní zahradě, v okolí školy
22. dbát o pořádek, čistotu, vnímat řád
23. ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
24. přirozeně bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Vzdělávací nabídka činností:

1. seznamovací a sociální aktivity
2. moje vizitka
3. lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti

4. manipulační a jednoduché úkony s předměty
5. pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklid
6. činnosti zaměřené na poznávání lidského těla
7. činnosti relaxační a odpočinkové
8. příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazu
9. spontánní hra, volná hra
10. hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, námětové hry
11. výlety do přírody
12. činnosti zaměřené na poznávání různých lidských vlastností – pozorování lidí, čím se mezi sebou liší
13. běžné verbální komunikační aktivity
14. sociální a interaktivní hry, hraní rolí
15. aktivity podporující kamarádství
16. činnosti zaměřené na pravidla vzájemného soužití, ohleduplnosti ke druhému
17. činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž žák žije – rodina, škola
18. aktivity vhodné pro přímou adaptaci žáka v prostředí ŠD
19. poznávání různých společenských rolí – žák, rodič, učitel, vychovatel
20. orientace v okolí, vycházky do obce
21. poučení o možných nebezpečných situacích – dopravní situace, manipulace s některými předměty, kontakt se zvířaty

4.2 CO NAMALOVAL PODZIM

Obsah:

Změny v přírodě na podzim, hry a činnosti na podzim, dodržování pravidel práce s přírodním materiálem, práce v zahradě a na poli, pocity a nálady, vliv počasí na lidský organismus

Záměr: (rámcové cíle)

1. Rozvíjení žáka, jeho učení a poznávání
2. Osvojování hodnot
3. Získávání osobnostních postojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů :

- vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni
- vyhledává informace vhodné k řešení problému

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky
- naslouchá promluvám druhých lidí

- využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině, na základě přijetí nové role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské:

- respektuje, chrání a ocení naše tradice
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- adaptuje se na nové pracovní podmínky
-

Dílčí cíle v dané oblasti:

(biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální)

1. rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
2. osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
3. rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)

4. posilování přirozených poznávacích citů – radost z objevování
5. poznávání sebe sama
6. osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
7. rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství (k družině)
8. seznamování s místem a prostředím, ve kterém žák žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
9. vytváření povědomí o širším přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti a neustálých proměnách
10. osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy:

1. zvládnout prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
2. ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou)
3. rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
4. mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

5. popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
6. projevovat zájem o knížky, poslouchat četbu, sledovat film
7. vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si
8. vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
9. chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, jaro, léto, podzim, zima, rok) orientovat se v prostoru i v rovině, orientovat se v čase
10. řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně
11. vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
12. prožívat radost ze zvládnutého a poznání
13. vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
14. spolupracovat s ostatními
15. adaptovat se na život v družině aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí a vytvářet v tomto společenství prostředí pohody
16. všímat si změn a dění v nejbližším okolí

Vzdělávací nabídka činností:

1. manipulační a jednoduché úkony s předměty
2. příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví
3. činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru prostředí
4. komentování zážitků a aktivit
5. poslech čtených či vyprávěných příběhů, sledování filmu

6. přímé pozorování přírodních jevů v okolí žáka, rozhovor o výsledku pozorování
7. záměrné pozorování a pojmenovávání vlastností
8. konkrétní operace s materiálem
9. námětové hry a činnosti
10. spontánní hry
11. výlety do okolí, do přírody
12. četba, vyprávění a poslech příběhů s poučením
13. přípravy a realizace společných zábav
14. přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí
15. aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
16. poznávání ekosystémů

4.3 VE ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÝ DUCH

Obsah:

Problematika zdravého životního stylu, zdraví a nemoc. Prevence a otužování, vhodné oblékání. Denní režim, práce a odpočinek, zájmy a záliby. Zodpovědnost za své zdraví a zdraví svých kamarádů. Vycházky a pobyt na čerstvém vzduchu. Poskytnutí první pomoci při drobném úrazu. Prevence sociálně patologických jevů (šikana, návykové látky, rasismus).

Záměr: (rámcové cíle)

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
2. Osvojování hodnot
3. Získávání osobnostních postojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace a jejich využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- prakticky aplikuje poznatky
- uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

- rozpozná a chápe problém
- promýšlí a plánuje způsob řešení

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá ostatním a účinně se zapojuje do diskuse

Kompetence sociální a personální:

- oceňuje zkušenosti a dovednosti druhých
- poskytne a přijme pomoc
- vytváří si pozitivní představy o sobě samém, směřující k sebedůvěře a sebeúctě

Kompetence občanské:

- chápe základní společenské principy
- zodpovědně se chová v situacích ohrožujících zdraví
- ochraňuje zdraví

Kompetence pracovní:

- dodržuje vymezená pravidla
- využívá znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost
- ochraňuje vlastní zdraví i zdraví ostatních

Dílčí cíle v dané oblasti:

(biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní, environmentální)

1. uvědomění si vlastního těla
2. rozvoj a užívání všech smyslů
3. osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
4. osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
5. vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
6. rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
7. rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
8. osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
9. osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
10. poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Očekávané výstupy:

1. zachovávat správné držení těla
2. zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu

v různém prostředí

3. zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
4. mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
5. mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
6. uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí
7. rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
8. pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
9. zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
10. zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
11. porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
12. pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, v družině, herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

13. začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

14. uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

15. vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

Vzdělávací nabídka činností:

1. činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
2. společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
3. zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
4. příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
5. příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
6. činnosti zaměřené k poznávání lidského těla

7. jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
8. poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
9. smyslové a psychomotorické hry
10. společenské hry, společenské aktivity nejrozličnějšího zaměření
11. aktivity podporující uvědomění si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
12. lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
13. manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
14. hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
15. cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkost apod.)
16. činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní

4.4 TEN VÁNOČNÍ ČAS

Obsah:

Změny v přírodě v zimě, lidové zvyky a obyčeje, advent, význam rodiny a přátelství, činím radost sobě i druhým, posilování mezilidských vztahů, výroba vánočních ozdob a dekorací, činnosti zajišťující spokojenost a radost

Záměr: (rámcové cíle)

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
2. Osvojování hodnot
3. Získávání osobnostních postojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- vyhledává, třídí informace, na základě pochopení a propojení získaných informací je využívá v tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje, experimentuje, získané výsledky porovnává
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní jevy

Kompetence k řešení problémů:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- samostatně řeší problémy

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle, kultivovaně v ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse
- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů a spolupráci

Kompetence sociální a personální:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnění dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samému

Kompetence občanské:

- poskytne dle svých možností účinnou pomoc
- respektuje a ocení naše tradice
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Dílčí cíle v dané oblasti:

(biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální)

1. zdokonalování dovedností hrubé a jemné motoriky (dýchání, koordinace ruky a oka apod.)
2. osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
3. rozvoj a užívání všech smyslů

4. rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
5. rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
6. rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, rozvoj pozornosti
7. rozvoj tvořivosti
8. rozvoj schopnosti citové vazby vytvářet, rozvíjet, city plně prožívat
9. posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodině, škole, herní skupině apod.)
10. posilování prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
11. rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
12. seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žák žije
13. vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění
14. vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jejích rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
15. rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Očekávané výstupy:

1. koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
2. ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
3. vnímat a rozlišovat pomocí smyslů

4. ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
5. zacházet s pracovními pomůckami, nástroji, výtvarnými pomůckami, materiály
6. správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
7. porozumět slyšenému
8. sledovat a vyprávět příběh, pohádku
9. vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat
10. prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
11. těšit se z příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás, setkávání se s uměním
12. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc,...)
13. zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
14. osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je žákovi blízké
15. všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
16. porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje, a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i ve školní družině

Vzdělávací nabídka činností:

1. hudební a hudebně pohybové činnosti a hry
2. manipulační činnosti úkony s pomůckami, nástroji, materiálem
3. konstruktivní a grafické činnosti
4. činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
5. společné rozhovory, diskuse, individuální a skupinové konverzace

6. poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
7. přednes, recitace, zpěv
8. přímé pozorování přírody v okolí žáka, rozhovor o výsledku pozorování, záměrné pozorování
9. námětové hry a činnosti
10. hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
11. činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
12. hry na téma rodiny, přátelství
13. běžné verbální a neverbální komunikační aktivity žáka s druhým žákem i s dospělým
14. sociální a interaktivní hry
15. společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
16. aktivity podporující sbližování žáků a podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
17. činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž žák žije – rodina, škola
18. hry a činnosti, které vedou žáky k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit věc, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
19. přípravy a realizace společných zábav a slavností (slavnosti v rámci zvyků a tradic, kulturní programy)
20. aktivity přibližující žákovi svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (využívání příležitostí seznamující žáka přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
21. přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (změny v přírodě v zimě)

4.5 POHÁDKOVÁNÍ

Obsah:

Význam dobra a zla, pěstování morálních hodnot, dramatizace pohádky, dětská literatura, ilustrace a ilustrátoři, pohádkové postavy a nadpřirozené bytosti, sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte, rozvoj fantazie

Záměr: (rámcové cíle)

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
2. Osvojování hodnot
3. Získávání osobnostních postojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech i v praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů:

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, při řešení problému používá logické postupy
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- rozumí různým typům a textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, využívá je k aktivnímu zapojení se do společenského života

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- chápe potřebu spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska

Kompetence občanské:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní:

- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Dílčí cíle v dané oblasti:

(biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní, environmentální)

1. rozvoj a užívání všech smyslů
2. rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnost, vytváření pojmů, mluveného projevu, vyjadřování)
3. rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

4. rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
5. vytváření pozitivního zájmu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
6. rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
7. rozvoj kooperativních dovedností
8. rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu
9. vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
10. poznávání jiných kultur

Očekávané výstupy:

1. naslouchat mluvenému slovu, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem
2. vnímat a rozlišovat pomocí smyslů
3. vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky
4. projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
5. vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
6. uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí
7. vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
8. být citlivě ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
9. těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
10. spolupracovat s ostatními

11. porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
12. pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, v družině, herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
13. začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
14. vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co zaujalo)
15. mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek ve svém okolí

Vzdělávací nabídka činností:

1. činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
2. společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
3. poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
4. vyprávění toho, co žáci slyšeli nebo viděli
5. přednes, recitace, dramatizace
6. činnosti nejrozumnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
7. estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
8. sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život žáka

9. setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo školu - výlety do okolí (návštěvy kulturních akcí)
10. společenské hry, společenské aktivity nejrůznějšího zaměření
11. aktivity podporující uvědomění si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
12. četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
13. tvůrčí činnosti slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební, hudebně pohybové
apod. podněcující tvořivost a nápaditost žáka, estetické vnímání i vyjadřování a třibení vkusu
14. receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
15. aktivity přibližující žákovi svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur, využívání příležitostí seznamující žáka přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.
16. práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

4.6 UŽIJME SI CELOU ZIMU

Obsah:

Zimní hry a sporty, pobyt v zimní přírodě, bezpečnosti při zimních hrách a sportech, péče o zvěř a ptactvo v zimě, otužování a přiměřené oblékání, masopust a masky

Záměr: (rámcové cíle)

1. Rozvíjení žáka, jeho učení a poznávání
2. Osvojování hodnot
3. Získávání osobnostních postojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů:

- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- vnímá nejrozumnější problémové situace ve škole i mimo ni

Kompetence komunikativní:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory
- naslouchá druhým
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině
- na základě přijetí nové role pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- respektuje, chrání a ocení naše tradice
- projevuje smysl pro kulturu, zapojuje se do kulturního dění

Kompetence pracovní:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla

Dílčí cíle v dané oblasti:

(biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální)

1. rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
2. osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

3. osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
4. rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
5. rozvoj tvořivosti
6. posilování přirozených poznávacích citů
7. poznávání sebe
8. rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství
9. rozvoj a kultivace mravního i estetické vnímání, cítění a prožívání
10. seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
11. seznamování se světem lidí, kultury a umění

Očekávané výstupy:

1. zvládnout prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
2. rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, mít povědomí o významu aktivního pohybu
3. správně vyslovovat, ovládat dech tempo i intonaci řeči
4. naučit se z paměti krátké texty
5. soustředěně poslouchat četbu, hudbu
6. úmyslně si zapamatovat a vybavit
7. přijímat pozitivní ocenění
8. uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
9. spolupracovat s ostatními
10. uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
11. dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, ve škole, na veřejnosti

12. pochopit, že každý má ve společenství svou roli
13. adaptovat se na život v družině, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí a vytvářet v tomto společenství prostředí pohody
14. zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
15. vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností

Vzdělávací nabídka činností:

1. manipulační a jednoduché úkony s předměty
2. činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
3. poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
4. přímé pozorování přírodních jevů v okolí žáka, rozhovor o výsledku pozorování
5. činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
6. činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování
7. výlety do okolí
8. dramatické činnosti
9. společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
10. četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
11. aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí družiny
12. přípravy a realizace společných zábav a slavností
13. setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním
14. hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí
15. aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění

4.7 JARNÍ PROBUZENÍ

Obsah:

Změny v přírodě na jaře, jarní hry, vycházky do přírody, velikonoční zvyky a obyčeje, výroba velikonočních ozdob a dekorací, rostliny a živočichové na jaře

Záměr: (rámcové cíle)

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
2. Osvojování hodnot
3. Získávání osobnostních postojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech i v praktickém životě
- uvádí věci do souvislostí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje

Kompetence k řešení problémů:

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní:

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s okolním světem

- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, využívá je k aktivnímu zapojení se do společenského života

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska

Kompetence občanské:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje smysl pro kulturu a tvořivost
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Kompetence pracovní:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Dílčí cíle v dané oblasti:

(biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální)

1. rozvoj a užívání všech smyslů
2. osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

3. osvojení si poznatků a dovedností vedoucích k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
4. vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
5. rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
6. rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
7. vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
8. rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
9. seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
10. rozvoj společenského i estetického vkusu
11. rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
12. seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žák žije

Očekávané výstupy:

1. zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
2. rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro žáka běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
3. mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
4. vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
5. řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
6. prožívat radost ze zvládnutého a poznání
7. zorganizovat hru

8. přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
9. být citlivým ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
10. těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
11. spolupracovat s ostatními
12. zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
13. pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
14. mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí žáka
15. vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí

Vzdělávací nabídka činností:

1. lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti
(základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
2. manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující žáky s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
3. zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
4. námětové hry a činnosti
5. hry nejrozličnějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)

6. spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
7. činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
8. společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
9. aktivity podporující sbližování dětí
10. estetické a tvůrčí aktivity
11. přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
12. hry, při nichž se žák učí přijímat a respektovat druhého
13. aktivity přibližující žákovi svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast žáků na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující žáka přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
14. přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, počasí, roční období)
15. práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií.

4.8 DOMOVE, DOMOVE

Obsah:

Den Země, ochrana životního prostředí, úklid a úprava okolí školy, třídění odpadů a sběrové aktivity, ekologické hry a činnosti, podpora kladného vztahu k přírodě, vycházky do přírody, bezpečnost chodce a cyklisty

Záměr: (rámcové cíle)

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
2. Osvojování hodnot
3. Získávání osobnostních postojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje, a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů:

- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní:

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské:

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Dílčí cíle v dané oblasti:

(biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální)

1. rozvoj a užívání všech smyslů
2. vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
3. rozvoj tvořivosti (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivého vyjadřování)
4. rozvoj kooperativních dovedností
5. seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
6. seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
7. vytváření povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
8. pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
9. rozvoj úcty k životu ve všech formách
10. vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

1. zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, na různém terénu)
2. pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
3. vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
4. formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat

5. vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
6. vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
7. všímat si změn a dění v nejbližším okolí
8. porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i ve škole
9. respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
10. být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem
11. těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
12. adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
13. zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.).
14. mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
15. rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

Vzdělávací nabídka činností:

1. manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem;
2. příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazu (hrozcím při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
3. přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
4. výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
5. činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jeho tvorbě
6. přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
7. aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro děti významných objektů
8. poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
9. hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
10. přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
11. práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

12. praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
13. pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
14. ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)
15. smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

4.9 CVIČÍŠ, CVIČÍM, CVIČÍME

Obsah:

Kolektivní i individuální hry a sporty, zvyšování vytrvalosti a výkonnosti, pravidla fair play, pěstování zdravého životního stylu, činnosti vyvolávající veselí a pohodu vedoucí k posilování pozitivního klimatu školy

Záměr: (rámcové cíle)

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
2. Osvojování hodnot
3. Získávání osobnostních postojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- má pozitivní vztah k učení
- posoudí vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů:

- vnímá nejružnější problémové situace ve škole, rozpozná problém, promyslí si a naplánuje způsob řešení
- nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní:

- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse

- využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- poskytne pomoc nebo o ni požádá
- ovládá svoje chování a jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské:

- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chová se zodpovědně v krizových situacích, podle dané situace poskytne účinnou pomoc podle svých možností
- aktivně se zapojuje do sportovních aktivit

Kompetence pracovní:

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje

Dílčí cíle v dané oblasti:

(biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní, environmentální)

1. rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
2. osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

3. osvojení si poznatků a dovedností vedoucích k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
4. vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
5. poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
6. rozvoj schopnosti sebeovládání
7. seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
8. posilování sociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, ve školní družině, v herní skupině apod.)
9. rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
10. rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

1. zachovávat správné držení těla
2. zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
3. koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
4. rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro žáka běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
5. vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
6. respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
7. zorganizovat hru

8. přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
9. uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
10. prožívat a projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu)
11. uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
12. chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí, apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
13. vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
14. chovat se a jednat na základě svých pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
15. uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Vzdělávací nabídka činností:

1. lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, hody, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
2. manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující žáky s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
3. zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
4. smyslové a psychomotorické hry
5. příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech), k prevenci nemocí a nezdravých návyků

6. spontánní hra
7. činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
8. činnosti přiměřené silám a schopnostem žáka a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být žák úspěšný
9. příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
10. cvičení organizačních dovedností
11. výlety do okolí (do přírody)
12. hry, při nichž se žák učí přijímat a respektovat druhého
13. činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
14. aktivity podporující sbližování žáků
15. hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, herní role apod.)

4.10 TŘEŠNĚ, JAHODY A PRÁZDNINY

Obsah:

Změny v přírodě v létě, vycházky a pobyt v přírodě, zdravotní rizika spojená s pobytem v přírodě (voda, slunce, pitný režim), letní hry a sporty, rekreace – prázdnin a dovolená, utužování dětského kolektivu

Záměr: (rámcové cíle)

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání
2. Osvojování hodnot
3. Získávání osobnostních postojů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- vyhledává a třídí informace a jejich využití v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- prakticky aplikuje poznatky
- uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

- rozpozná a chápe problém
- promýšlí a plánuje způsob řešení

Kompetence komunikativní:

- vyjadřuje myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchá ostatním a účinně se zapojuje do diskuse

Kompetence sociální a personální:

- oceňuje zkušenosti a dovednosti druhých
- poskytne a přijme pomoc
- vytváří si pozitivní představy o sobě samém, směřující k sebedůvěře a sebeúctě

Kompetence občanské:

- chápe základní společenské principy
- chápe vlastní práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- má pozitivní postoj k umění, smysl pro kulturu a tvořivost
- respektuje tradice a kulturní dědictví
- má respekt k životnímu prostředí
- chová se zodpovědně v situacích ohrožujících zdraví
- chrání zdraví

Kompetence pracovní:

- dodržuje vymezená pravidla
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost
- chrání vlastní zdraví i zdraví ostatních
- oceňuje práci dospělých

Dílčí cíle v dané oblasti:

(biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní, environmentální)

1. rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
2. pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
3. osvojení si poznatků a dovedností vedoucích k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

4. vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
5. poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
6. seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
7. poznávání jiných kultur
8. posilování sociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, ve školní družině, v herní skupině apod.)
9. rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
10. rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

1. zachovávat správné držení těla
2. koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
3. rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro žáka běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
4. vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
5. zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
6. respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
7. zorganizovat hru

8. přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
9. všítat si změn a dění v nejbližším okolí
10. prožívat a projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu)
11. osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
12. chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí, apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
13. vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
14. chovat se a jednat na základě svých pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
15. uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Vzdělávací nabídka činností:

1. přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
2. aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
3. zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
4. smyslové a psychomotorické hry
5. příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech), k prevenci nemocí a nezdravých návyků

6. přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
7. činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
8. činnosti přiměřené silám a schopnostem žáka a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být žák úspěšný
9. příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
10. cvičení organizačních dovedností
11. výlety do okolí (do přírody)
12. hry, při nichž se žák učí přijímat a respektovat druhého
13. činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
14. aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
15. hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

**5. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO ŠKOLNÍ
DRUŽINY**

Školní vzdělávací program pro školní družiny je k dispozici v Základní škole Vřesovice (ředitelna). Plné znění tohoto Školního vzdělávacího programu je umístěno v elektronické podobě na webových stránkách ZŠ Vřesovice – www.zsamsvresovice.cz

6. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Nedílnou součástí Školního vzdělávacího programu pro školní družinu Základní školy Vřesovice, příspěvkové organizace, je **roční plán práce školní družiny** zpracovaný k datu zahájení nového školního roku. Ten aktualizuje a upřesňuje text ŠVP ZV pro daný školní rok. Změny v ŠVP ZV lze provádět na základě závěru autoevaluace a evaluace školy nebo na základě návrhů pedagogů školy, popř. Školské rady po ukončení školního roku.

Časový plán zájmového vzdělávání

Vychovatelky mohou podle podmínek, aktuálních situací, zájmu a schopností dětí členění, měnit, doplňovat. Mají dostatečný prostor k tvořivé práci v rámci svých oddělení.

4.1 Září: Přicházím mezi vás

- seznámení s řádem družiny, organizace školy, bezpečností, akce
- vycházka s orientací v okolí školy
- základy práce s počítačem
- denní režim
- výstava věcí z domova, „s čím si hraju nejraději“

4.2 Říjen: Co namaloval podzim

- Změny v přírodě
- Drakiáda
- výtvarná soutěž
- naše tělo
- vycházky do okolí
- DDH
- Uspávání přírody
- Třídění odpadu

4.3 Listopad: V zdravém těle zdravý duch

- Hledá se Superstar
- Dušičky, Halloween -uspávání přírody
- vycházka do okolí (změny v přírodě)
- prevence nemocí, otužování, cvičení
- poskytování první pomoci při drobných úrazech
- prevence patologických jevů (šikana, aj.)
- péče o pokojové rostliny

4.4 Prosinec: Ten vánoční čas

- advent, lidové zvyky,
- význam rodiny
- výroba dárků a věcí na jarmark
- jarmark
- vánoční besídka školy
- výtvarná soutěž
- vycházka do okolí (změny přírody)

- výtvarná dílnička

4.5 Leden: Pohádkování

- Beseda: dětská literatura
- Soutěže v oddělení: Pohádkové bytosti, Pohádkové odpoledne
- Pranostiky
- Dramatizace pohádky
- Výtvarná dílnička: loutky
- výroba dárků pro budoucí prvňáčky

4.6 Únor: Užijme si celou zimu

- hvězdárna, planetárium
- výtvarná soutěž
- taneční a pěvecká soutěž
- výroba kostýmů na Karneval
- vycházka zimní přírodou, péče o ptactvo v zimě

4.7 Březen: Jarní probuzení

- vycházka do jarní přírody
- týden pohádek
- ilustrace pohádek
- recitační soutěž
- výtvarná dílnička
- osvojování zásad vhodného společenského chování

4.8 Duben: Domove, domove

- malujeme dopravní značky
- dopravní soutěž, bezpečnost chodce a cyklisty na silnici
- vycházka do přírody (změna přírody)
- Den země, úklid okolí
- malujeme kraslice
- velikonoční zvyky

4.9 Květen: Cvičí, cvičím, cvičíme

- školní olympiáda
- vycházka do okolí
- besídka ke Dni matek
- soutěž: Přeskoky přes švihadlo a jiné
- DHH

- Stavění a kácení májky

4.10 Červen: Třešně, jahody a prázdniny

- Škola v přírodě, pobyt v přírodě (změny v přírodě)
- DDH
- Výtvarná soutěž „Kreslím před školou“
- Cestujeme v atlase
- Pracovní činnosti

Příloha č. 2

Řád školní družiny

1. Provozní doba školní družiny je od 7:00 do 7:40 a 11:40 do 16:00.
2. Do školní družiny se žáci přihlašují prostřednictvím zápisních lístků, odhlašují se na žádost rodičů písemně.
3. Ze školní družiny může být žák vyloučen, pokud soustavně nebo nějakým významným projevem porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštívil ŠD, nebo z jiných zvláště závažných důvodů.
4. Poplatek za neinvestiční náklady ŠD činí 60,- Kč měsíčně, pokud příjmy rodiny nedosahují 1,25 násobku životního minima, lze žádat ředitelství školy o osvobození od poplatků. Každý řádně přihlášený žák je povinen platit poplatek za neinvestiční náklady ve školní družině.
5. Do jednoho oddělení lze zapsat maximálně 30 pravidelně docházejících žáků. Za žáky přihlášené k pravidelné docházce se považují ti, kteří navštěvují družinu alespoň 3 dny v týdnu.
6. Z družiny žák odchází nejdříve v 14:30 hodin, další odchody jsou v 15:00, 15:30 a 16:00 hodin a po ukončení kroužků. Rodiče jsou povinni vyzvedávat děti ze školní družiny ve stanovenou dobu. Pokud tak neučiní, je nutné zajistit telefonní spojení s rodičem nebo jeho zástupcem.
7. Výjimečné uvolnění z družiny sdělí rodiče vychovatelce písemně.
8. Do zájmových útvarů ZŠ, ZUŠ, TJ, apod. uvolňují vychovatelky žáky na základě trvalého písemného prohlášení.
9. Odhlašování stravy si zajišťují rodiče u vedoucí jídelny sami na tel. 582 368 525, ZŠ a MŠ Bedihošť.
10. Dítě si do ŠD přinese ručník, mýdlo, kapesníčky, toaletní papíry a převlečení na pobyt venku.
11. Pokud se dítě přihlásí do zájmového útvaru ŠD, dbají rodiče na řádnou docházku do kroužku. Případnou neúčast písemně omluví.
12. Za přechod ze třídy do družiny zodpovídají učitelé.
13. Za dodání dostatečného množství nápojů zodpovídají rodiče.
14. Při jednotlivých činnostech dbají vychovatelky na bezpečnost dětí.
15. Dítě nesmí bez souhlasu vychovatelky opustit daný prostor (budovu školy, hřiště).
16. Pohovory rodičů s vychovatelkami mimo pracovní dobu jsou vítány.
17. V době řádných prázdnin provoz ŠD není zajištěn.

Mgr. Martina Zbořilová

ředitelka školy

vychovatelka